

צילום: shutterstock

מה גורם לאדם להודות בפשע שלא ביצע?

זה יכול לקרות בגלל חקירה אגרסיבית או מניפולטיבית מדי. לפעמים החשוד פשוט מותש נפשית או שהוא פוחד פחד מוות מהפושע האמיתי. השורה התחתונה והמדאיגה: גם בישראל חשודים הודו בעבירות חמורות שלא ביצעו מעולם, כולל במקרי רצח אכזריים. הטעות הגורלית שכל אחד מאיתנו יכול לעשות

מור שמעוני פורסם: 11.06.21 | 07:43

זה יכול לקרות גם לכם. אתם תהיו עייפים, מותשים, מפוחדים, מבוועתים. הגוש בגרון יגדל ויחנוק. מה השעה כבר? האם יום או כבר לילה? למה הוא שואל את השאלה הזאת שוב ושוב? הצעקות, הדפיקות שלו על השולחן כבר בלתי נסבלות לאוזניכם. איך ייתכן שמצאו שיערה שלכם בירה, הרי לא הייתם שם מעולם? איך ייתכן שהצביעו דווקא עליכם? ביקשתם עורך דין שוב ושוב, למה הוא מתעכב? מה יגידו ההורים? הילדים? האישה? הבוס? הגננת? איך נקלעתם למצב הזה בכלל? כבר עבר המון זמן מאז שכולם יצאו מהחדר, בטח עברו שעות, נצח ממש, איפה הם? מה קורה שם מאחורי הזכוכית?

לא רוצים לפספס אף כתבה? הצטרפו לערוץ הטלגרם שלנו

עוד כתבות למנויים:

- הבריחה הגדולה: למה ישראלים נמנעים מנטילת אחריות?
- בנה של שרה חלימי: "איאבק עבור משפט צדק"
- כשהאופנובנק פגש את הבנקאית ששדד

פתאום תיפתח הדלת והוא ייכנס לחדר. סוף-סוף אתם לא לבד, תהיו שם שניכם. הוא יניח את ידו על ידכם. יגיד לכם שיהיה בסדר. הוא כאן עכשיו, לצידכם. אתם לא לבד. רוצים לשתות משהו? ללכת לשיחותים? לצאת קצת למרפסת להתאורר? לכו אחריו. יש לו עיניים טובות וחיוך מרגיע. תנשמו את האוויר לריאותיכם. רק כמה רגעים וזה נגמר. תורקו כמה משפטים, תגידו "נכון, נכון", רק תהנהנו.

זה יכול לקרות לכל אחד (צילום: shutterstock)

תיכף תוכלו להתקשר לבן הזוג. לאמא. לעבודה, להסביר איך קרה שלא הנעתם היום. תאכלו ארוחת ערב חמימה. תעשו מקלחת! אחרי כן יהיה בסדר. תפתרו את זה כבר. יש עורכי דין. השופט הרי בטוח יבין שלא באמת ייתכן שעשיתם את זה. יש צדק.

עד 50% הנחה
ביטוח לאומי
לקבלת הצעה <<

הנה, הוא מפעיל את המצלמה. מוציא את העט. מתקתק כמה מילים על המקלדת. ואולי תוכלו כבר ללכת הביתה. ההנהון הופך למילים. המילים הופכות למשפטים. עכשיו כבר בכלל לא בטוח שיהיה בסדר. עורך הדין סוף-סוף הגיע. מה עשיתם? למה חתמתם? איך קרה שהודיתם בעבירה כה חמורה שלא ביצעתם? הרי עד היום אפילו דו"ח תנועה על מהירות לא קיבלתם. כן. זה יכול לקרות גם לכם.

"דווקא אנשים שבטוחים בחפותם פגיעים במיוחד למניפולציות בחקירה", אומרת עורכת הדין ענת מיסד-כנען, הסנגורית הציבורית המחוזית במחוז חיפה. "באינטואיציה שלנו אנחנו מניחים שמי שלא ביצע עבירה לא יודה, אבל המחקרים והניסיון מלמדים שאנשים רבים, רציונליים, כשירים, בריאים ונורמטיביים לחלוטין, מודים בדברים שלא עשו - גם במעשים חמורים, שהעונש בנינם הוא מאסר ממושך. פעמים רבות זה קורה בשל מצוקה רגעית, אפילו מבלי שמופעלים עליהם אמצעים כמו אלימות או עינויים. כשאני שואלת לקוח מדוע הוא הודה במעשה שלא עשה, הוא יכול לענות לי 'רק רציתי לישון הלילה בבית'".

תחום הודאות השווא אינו חדש. בארצות הברית, במסגרת תיקים שטופלו על ידי "פרויקט החפות", עמותה הפועלת לזיכוי חפים מפשע, מתוך 232 מקרים שבהם התגלתה הרשעת שווא בעבירות חמורות ביותר, 26% מהמזוכים הודו בביצוע מעשה שלא עשו. מדובר בבני אדם חפים מפשע שהודו ברצח, באונס ובעבירות קשות נוספות. חלקם ריצו עשרות שנות מאסר על לא עוול בכפם. בישראל שב נושא הודאות השווא לכותרות עם ההחלטה הדרמטית שפסק לאחרונה בית המשפט העליון, לאפשר משפט חוזר לרומן זדורוב - אסיר המרצה כבר 14 שנים וחצי מתוך מאסר העולם שנגזר עליו בגין רצח הנערה תאיר ראדה.

זדורוב נעצר שבוע לאחר הרצח ב-2006, תושאל ונחקר במשטרה, והודה בביצוע הרצח בפני מדובר, שחלק עימו תא מעצר. לאחר מכן הוא הודה ברצח בשנית בפני חוקרי המשטרה, ואף ביצע שחזור של מעשה הרצח בבית הספר. בתום יום נוסף חזר בו מהודאתו, אך בחקירה שהתקיימה זמן קצר לאחר מכן הוא הודה שוב במעשה, תוך שינוי נתונים מסוימים. בהמשך זדורוב חזר בו מהודאותיו באופן סופי, ובגרסה מכחישה זו הוא מחזיק עד עצם היום הזה.

בקורב יצטרך בית המשפט המחוזי בנצרת להכריע, במשפט חוזר, בשאלת אשמתו של זדורוב, ובכך יקבע למעשה אם זדורוב נתן הודאת שווא. הוא לא הורשע על סמך הודאתו בלבד, שאליה הצטרפו ראיות נוספות, אבל אין ספק שההודאה באשמה נחשבת "מלכת הראיות". בתי המשפט בישראל נוטים לייחס משקל רב ביותר בהליך הפלילי להודאה, שכן ההנחה הבסיסית היא שאדם לא יעשה דבר שיוזיק לו עד כדי כך, כמו להודות במעשה שלא עשה.

10 שיעורים ותלמדו לשחות כמו מקצוענים, בהתחייבות!

Ti Swim

Sponsored Links by Taboola

אך מהו באמת טבע האדם? האם דומה טבעו של אדם בריא, מלומד וחזק, לטבעו של אדם הלוקה בנפשו או בשכלו? האם בן המקום יגיב ללחץ שיופעל עליו כמו אדם זר, מהגר, שאינו בקיא בשפה? ומה יקרה לאדם שנמצא במצב קיצוני, מפחיד, מלחיץ וחסר ודאות, כשתובטח לו הקלה ברגע שרק יחזור על כמה מילים פשוטות? מה אומרים המחקרים? מה עושים בישראל, אם בכלל, כדי לנסות לצמצם את התופעה, והאם כל אחד מאיתנו עלול, במקרים מסוימים, ליפול קורבן להודאת שווא?

חולשה, התרברבות, או הגנה על אדם אחר

"זה קיים. זה קורה. זה שכיח", מודה עורך הדין ירון לונדון, לשעבר סגן ניצב ביחידת להב 433 ומי שפיקד על מאות רבות של חקירות מורכבות. "30 שנה ישבתי מול בני אדם וחקרתי אותם. קרה לי יותר מפעם או פעמיים שמסרו בפניי הודאות שקריות".

למה שאנשים יודו בדבר שלא עשו?

"יש לכך כמה סיבות. קודם כל, זאת יכולה להיות תולדה של צירוף נסיבות, כמו אדם שהוא חלש, עייף ומבוהל, שבשלב מסוים בחקירה חושב לעצמו, 'אם אתן להם את ליטרת הבשר שלהם - הם יעזבו אותי בשקט'. לא תמיד אנחנו חוקרים חברים בארגוני פשיעה. לפעמים מגיע אלינו אדם נורמטיבי. חוקר טוב צריך לדעת לזהות מקרה כזה ולהוריד מעט מהלחץ. להגיד לנחקר, 'אני לא רוצה שתגיד לי מה שאני רוצה לשמוע, אלא את האמת'.

"הסוג השני הוא נחקר שמבקש להגן על אדם אחר. הורה, אח, בן זוג. מישהו שמעדיף לקחת הכול על עצמו. גם בארגוני פשיעה יש פונקציה כזאת. הוא מכונה 'קוף', והוא נשלח כדי לקחת את האשמה עליו. אבל זה קיים גם בקרב אנשים נורמטיביים.

"סיבה נוספת למסירת הודאת שווא היא התרברבות - 'תראו כמה אני כלי'. לפעמים מתרברבים בפני מדובב כדי להרשים, להראות חוזק. עברייני צעצוע רוצים להיראות יותר גדולים ממה שהם. היה לי מקרה של איש עסקים נורמטיבי שנעצר, והושם בתא אחד עם אנשים שגולדה מאיר הייתה מכנה 'לא נחמדים'. הוא רצה שהם ייתנו לו כבוד ויפחדו ממנו ולא להצטייר כלפוף, אז הוא סיפר להם סיפורים. מה שהוא לא ידע זה שחלק מחבריו לתא היו מדובבים - ושהתא היה מצולם".

עמוס ברנס לאחר זיכוי במשפט החוזר (צילום: יריב כץ)

לדברי לונדון, "לפעמים נחקר מוסר הוודאה שקרית על נושא מסוים כדי להרדים אותך. הוא מעדיף להודות בדבר פשוט שלא עשה כדי שתדע ממשוהו גדול יותר. ויש כמובן את הטיפוס שרוצה להיות עד מדינה. מדובר בעבריו שניצב בפני עונש כבד, ורוצה לחתום על הסכם ולקבל הקלות. נסעתי פעם שעות כדי לפגוש אחד מה בדירת מסתור. ישבתי איתו שמונה שעות ולא השתכנעתי. הבנתי שהוא ניסה למכור לי לוקש".

אולי המקרה המפורסם ביותר בישראל של הכרת מערכות המדינה בהודאת שווא הוא זה של עמוס ברנס, שהודה והורשע ב-1976 ברצח החיילת רחל הלר. ב-2002 זיכה אותו בית המשפט המחוזי בנצרת מעבירת הרצח, מבלי לקבוע אם ביצע את המעשה או לא - אלא אך ורק על סמך העובדה שההודאה נגבתה ממנו באמצעים פסולים.

גם תיק הרצח של החייל אולג שייחט הביך מאוד את מערכות אכיפת החוק בישראל. שייחט, צעיר בן 20 מנצרת, נחטף ורצח ביולי 2003. שלושה תושבי כפר כנא, טארק נוג'ידאת, יוסף סביח ושריף עיד, נעצרו והואשמו ברצח, לאחר שנוג'ידאת הודה ושחזר את המעשה בפני חוקרי שב"כ.

לאורך משפטים טענו השלושה כי ההודאה נגבתה מהם בלחץ ואף באלימות. צפייה בתיעוד השחזור של נוג'ידאת מעלה תהיות רבות, אך למרות זאת, בית המשפט העליון קבע, במסגרת הארכת מעצרו עד תום ההליכים, שההודאה מהימנה. חפותם התגלתה במקרה לחלוטין, לאחר ששני צעירים ישראלים, מוחמד חטיב ועלא מוסא, ביצעו פיגוע ירי באמצעות הנשק שנגנב משייחט. חטיב נהרג בחילופי הירי עם כוחות הביטחון, אך מוסא נעצר - ובחקירתו התברר כי היה חלק מחוליית טרור שממנה הגיעו רוצחיו האמיתיים של החייל. שלושת הנאשמים הקודמים שוחררו. נוג'ידאת הספיק לשהות עשרה חודשים במעצר. בסופו של דבר פיצתה המדינה את השלושה בכמעט 1.5 מיליון שקל.

אחד הכלים היעילים (אך גם השנויים במחלוקת) להשגת הודאה הוא השימוש במדובבים. הדבר הופך לבעייתי במיוחד כאשר החשוד שייך לאוכלוסייה שמחקרים מצביעים על כך שהיא מועדת למסור הודאת שווא, כמו אדם הנוטה לרצות, אדם הלוקה בנפשו או בשכלו, קטין או מהגר עם קשיי שפה.

כך היה במקרה של קטין תושב הצפון. אביאל (שם בדוי) נעצר בחשד שרצח את אביתר קייטץ, תושב עפולה בן 56, בשל טעות בזיהוי. על פי כתב האישום שהוגש נגד אביאל ב-2016, הוא דקר למוות את קייטץ לאחר שטעה בזיהוי וסבר שמדובר בצעיר אחר, שעמו היה מסוכסך.

עו"ד ירון לונדון. "קרה לי יותר מפעם-פעמיים שמסרו לי הודאות שקריות" (צילום: shutterstock)

עוד בטרם הספיק לפגוש את הוריו, אביאל, שהיה אז בן 17 בלבד, הוכנס לתא מעצר עמוס במדובבים. 18 דקות אחרי שנכנס לתא הוא הודה ברצח קייטץ, וכן באירוע הצתה אחר. כתב האישום התבסס בעיקר על ההודאה בפני המדובבים.

ynet.net
לקבלת הצעה <<
בניטוח המקיף לרכב
עד 50% הנחה

כך תיארו השופטים במשפטו של אביאל את המדובבים שעימם חלק הנער בן ה-17 את תאו, אחרי יום חקירה עמוס ומתיש: "בגירים בעלי ממדי גוף גדולים עם קעקועים על הגוף, אשר גילמו דמות של עבריינים שלא בחלו להפגין מידה לא מבוטלת של תוקפנות ולחץ שכלל, בין היתר, איום לעשות שימוש באלימות פיזית". עכשיו, דמיינו כיצד אתם הייתם מגיבים לסצנה הזאת.

"עברתי גיהינום", משחזר אביאל ל-ynet, "מי שלא עבר את זה בעצמו לעולם לא יבין מה עברתי. זה כאילו מישהו הכניס אותי לסרט אימה ואני לא יכול להפסיק את זה. אין לי לאן לברוח, כי אני עם שני אנשים גדולים ומפחידים בתוך תא בלילה. הייתי בטוח שאם אני לא אומר להם את מה שהם רוצים לשמוע, אני לא יוצא מהתא הזה בחיים. הם נתנו לי הרגשה שבמהלך הלילה הם יהרגו אותי. הדם בורח מהגוף. הרגשתי שאין לי אוויר לנשום. אמרתי להם שאני רוצה לישון ולא לדבר, אבל הם קיללו אותי ולא עזבו אותי. אמרו לי 'מי שואל אותך בכלל? אנחנו נשאל ואתה תענה!'. זה סיוט".

ואז הודית?

"אמרתי להם שעשיתי את זה (את רצח קייטץ - מ"ש) רק כדי שיעזבו אותי בשקט. המצאתי להם סיפור כי לא באמת ידעתי מה היה שם. רק דברים ששמעתי אחרי המקרה".

בצעד יוצא דופן קיבלו השופטים את טיעוני סנגורו של אביאל, עורך הדין זוהר ארבל, החליטו לפסול את ההודאה בפני המדובבים וזיכו אותו, מחמת הספק, מרצח וכן מעבירת הצתה. בהכרעת הדין הם כתבו: "אין חולק, כי על רשויות אכיפת החוק לפעול בדרכים העומדות לרשותן לצורך גילוי האמת, חשיפת זהותם של עבריינים והבאתם לדין. אולם, את זאת יש לעשות תוך שמירה על זכויות הנחקר והנאשם. המטרה אינה מקדשת את האמצעים".

שלוש שנים אחרי שנעצו, הסתיים משפטו של אביאל. מאז הוא נומקשו לוחו לזרים נוטטיבים. אני מודה כל יום לאלוהים שאחרי שלוש שנים בית המשפט השתכנע שאמרתיו את הדברים מתוך לחץ - ושאני לא אשם בכלום", הוא מסכם.

אלישע חייבטוב הספיק לרצות לא פחות מ-12 שנות מאסר, לפני שבית המשפט העליון הפך ב-2018 את החלטת המחוזי וזיכה אותו מרצח שי אדרי, אחרי שפסל את הודאתו בפני מדובבים. בהחלטה ציינו השופטים, בין היתר, את העובדה כי מחייבטוב נמנעה הזכות להיוועץ בעורך דין במשך שלושה שבועות' וכי הוא והמדובב השתמשו יחד בהרואין. ייצגו אותו, מטעם הסנגוריה הציבורית, עורכי הדין חגית לרנאו ודימיטרי ורניצקי.

סיפורו של אשרף סלאיימה מדהים לא פחות, ומציג תמונה מדאיגה של דרך ההתנהלות בחקירות שב"כ, שבהן הוציאו ממנו הודאת שווא. סלאיימה, תושב מזרח ירושלים, הואשם בעבירה החמורה של תכנון פיגוע במלון באילת, זאת לאחר שהודה הודאה שקרית לחלוטין יחד עם מי שהואשם כשותפו לתכנון הפיגוע, חליל נמרי. גם לאחר שנמרי זוכה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע ונוקה לחלוטין מאשמה, התעקשו בפרקליטות להמשיך לנהל את משפטו של סלאיימה, שהמשיך לזעוק לחפותו באמצעות סנגוריו, עורכי הדין עלי אבו לבן, רות לוי ולי פטישי.

עו"ד זוהר ארביל

במהלך אותה שנה גולל סלאיימה בתוכנית "עובדה" את קורותיו בחדר החקירות של השב"כ, שהובילו אותו למסור הודאת שווא. בין היתר סיפר כי נכבל למיטתו במשך לילה שלם. במרץ 2019, יותר משלוש שנים אחרי שהואשם, חזרה בה הפרקליטות מכתב האישום החמור.

"משקל ההודאה גדול מדי"

המקרים האלה, של פסילת הודאות, נדירים. יעידו על כך שיעורי ההרשעה הגבוהים בישראל. "קשה לקבוע במדויק את היקף התופעה", מציין פרופ' בועז סנניר, מומחה למשפט פלילי, מרצה במכללות האקדמיות גליל מערבי וספיר ומחבר הספר "הרשעת חפים מפשע בישראל ובעולם: גורמים ופתרונות". "בתחומים אחרים אנו יודעים על הטעויות. כשיש תקלה במסוס או במכונת נדע עליה בהתסקות או

בהתנגשות; כשיש תקלה בגשר נדע עליה בעת קריסתו; כשיש תקלה בניתוח נדע זאת לפי מצב המנותח; אבל בתחום המשפט הפלילי - אם התרחשה תאונה והורשע חף מפשע - לא נדע על כך לעולם. אנחנו יודעים רק על קצה הקרחון".

לדבריו, "בכל זאת, יש כמה דברים שאנו יודעים, בעיקר הודות לפרויקט החפות האמריקני. אצלנו בישראל לא הקפידו לשמור דגימות, ולכן לא ניתן לקיים פרויקט כזה, אך ברור שיש אצלנו הודאות שווא והרשעות שווא לא פחות מאשר אצל האמריקנים".

פרופ' סנג'רו, שחרת על דגלו את המלחמה בתופעת הרשעות השווא, ייסד את האתר "ביקורת מערכת המשפט הפלילי" ואת המכון לבטיחות במשפט הפלילי. "פרופ' ברנדון גארט חקר 66 תיקים מפרויקט החפות, שבהם נמסרה הודאת שווא. הוא בדק לעומק בכמה מהם יש בהודאה פרטים מוכמנים (פרטים שרק אדם שהיה בזירת הפשע יכול לדעת). לא אמורים להיות כאלה בהודאת שווא, ובכל זאת הוא מצא פרטים מוכמנים ב-62 מ-66 התיקים - כמעט בכולם!

"מסקנת המחקר היא שחוקרי המשטרה, לעיתים במודע ולעיתים שלא במודע, 'מוזהמים' את ההודאות ומלמדים את הנחקר את הפרטים המוכמנים באמצעות שאלותיהם, אך אצלנו השופטים ממשיכים להסתנוור מפרטים מוכמנים המשובצים בהודאות ולהרשיע".

"הבעיה היא בראש ובראשונה ששיטת החקירה שמתנהלת כיום היא מכוונת אשמה", מתריעה עורכת הדין מיסד-כנען מהסנגוריה הציבורית. "הגדולה של חוקר נמדדת לא בקבלת ההודאה, אלא בבחינתה בשבע עיניים", מוסיף עורך הדין לונדון מלהב 433. "המטרה שלו היא לא להוציא הודאה - אלא להגיע לחקר האמת. חוקר טוב מזהה שיושב מולו אדם חלש. לא פעם אמרתי לנחקר, 'אני רוצה שתגיד לי את האמת - לא את מה שאני רוצה לשמוע'. צריך לדעת להקל קצת מהלחץ. לא להשיג את ההודאה בכל מחיר".

איזה משקל מייחסים השופטים להודאה בבואם לקבל החלטה אם הנאשם זכאי או אשם?

פרופ' סנג'רו: "משקלה של ההודאה במשפט הישראלי גדול מדי, לצערי. לפי החוק והפסיקה הישראלית די בהודאה כדי להרשיע, כראיה יחידה, שלצידה די ב'דבר מה נוסף', שלפי הפסיקה יכול שיהיה 'קל כנוצה'. בניגוד למחקרים החדשים בעולם שמוכיחים שיש שיעור גבוה של הודאות שווא, אצלנו עדיין יש שופטים שרגילים לראות בהודאה את 'מלכת הראיות', במקום להכיר בכך שזוהי 'קיסרית הרשעות השווא'".

כעת נושאים העוסקים בתחום את תקוותם לוועדת דנציגר, שהקימה ח"כ איילת שקד כשהייתה שרת המשפטים. הוועדה, שעוסקת בדרכים למניעת הרשעות שווא ולתיקון, צפויה לדון בנושא הרגיש של הודאות שווא.

אילו טיפים הייתם נותנים לאזרח שומר החוק שמוצא עצמו תחת לחץ בחקירה?

מיסד-כנען: "ההמלצה היא לשתוק עד שמתייעצים עם עורך דין. גם במהלך החקירה, אם מרגישים מצוקה, אפשר לבקש לשוב ולשוחח עם עורך הדין. בנוסף, אם מרגישים קושי, חשוב לבטא זאת בפני השופט בעת הארכת המעצר. חשוב להבין שחקירה היא תחומה בזמן. זה יסתיים מתישהו. בינתיים, יש השלכות לכל מילה שנאמרת. צריך להבין שהחוקרים לא בהכרח מציגים אמת".

"פתאום ייכנס לחדר מישהו נחמד ויציע לך עזרה, אבל אף אחד לא באמת בצד שלך", מוסיף לונדון. "צריך לדעת שלחוקרים מותר לעשות כמעט הכול. מותר לאיים, להשפיל, לצעוק. מותר לשקר ולספר שמצאו די.אן.איי שלך בזירה. שמישהו נקב בשמך. יכולים לצאת איתך למסדרון, ללכת איתך לשירותים, להגיד שעכשיו לא רושמים שום דבר. אבל כל מילה נחשבת".

גם לונדון מדגיש את זכות ההיוועצות: "כמו שאתה לא בונה בית בלי מהנדס ולא לוקח תרופות בלי רופא – כך חשוב לא להיחקר בלי התייעצות עם עורך דין. הרבה פעמים גורלו של כל התיק נקבע כבר בחקירה הראשונה. הכי קריטיים הם המשפטים הראשונים שתניד לחוקר".

מיסד-כנען מציינת עוד כי "ההנחה שאני אודה עכשיו ואטפל בזה אחר כך" היא שגויה. זאת מחשבה שאין לה בסיס. זה לא עובד ככה. אנשים מוסרים הודאה ואחרי רבע שעה חוזרים בהם – וזה לא עוזר. חקירה היא דבר קשה. חזרתי. מציק. שגורם למצוקה. יש פיתויים בדרך. הבטחות להקלה. שקרים. מניפולציות. כל אדם יכול למצוא את עצמו מודה בדבר שלא עשה. אפילו אני. מהמקרים שנחשפתי אליהם ומהאופן שבו מתנהלות חקירות בישראל, אני לא יכולה להוציא מכלל אפשרות שגם אני, עם הניסיון והידע שיש לי בתחום, במצבים מסוימים עלולה ליפול ולמסור הודאת שווא".

תגובות

הפרקליטות נמסר בתגובה: "החשש מפני הודאות שווא קיים בכל מערכות המשפט בעולם, ואינו ייחודי לישראל. עוד מקדמת דנא הכירו מערכת המשפט והמחוקק הישראליים בכך שנאשמים עשויים להודות בעבירה שלא ביצעו, ולכן נקבעו מנגנונים שונים לצמצום האפשרות של הודאות שווא. כבר ב-1949 קבע ביהמ"ש העליון כי אין להרשיע אדם על סמך הודאתו בחקירה בלבד, גם אם אין חשש שהופעל עליו לחץ חיצוני, ועל התביעה להביא ראיה המאשרת במידת מה את תוכן ההודאה (דבר מה נוסף)".

"המחוקק קבע בפקודת הראיות תנאים לקבילות הודאה, וכן פותח מנגנון של 'משפט זוטא', שמטרתו לברר טענת נאשם כי הודאתו ניתנה שלא מרצונו החופשי ונגבתה ממנו באמצעים פסולים.

"בנוסף לכך, פיתח בית המשפט העליון ב'הלכת יששכרוב' מנגנון המרחיב את המבחנים לפסילת הודאות נאשמים ומקנה לבית המשפט שיקול דעת לפסול ראיות (ובכלל זה הודאות נאשמים) שהושגו באמצעים פסולים, אף כאשר לא מתעורר חשש בדבר אמיתות ההודאה.

"כיום יושבת על המדוכה ועדה ציבורית למניעת הרשעות שווא ותיקון, בראשות השופט בדימוס יורם דנציגר, שחברים בה נציגי הפרקליטות ומשרד המשפטים. גם הפרקליטות בעבודתה ערה לחשש האמור. הפרקליטות אינה קבלן הרשעות, והיא פועלת בשם האינטרס הציבורי להביא לקיום משפט צדק ולגילוי האמת. כאשר נטען או שעולה אינדיקציה לכך שהודאת חשוד היא הודאת שווא, הפרקליטות בוחנת את הדברים במסגרת מכלול הראיות, וככל שיש אישוש לכך, לא יוגש כתב אישום, או שהיא תחזור בה מכתב האישום, ככל שזה כבר הוגש".

ממשרת ישראל נמסר בתגובה: "המשטרה פועלת מתוקף החוק ומבצעת חקירות באופן מקצועי ויסודי, תוך שמירה על זכויות החשודים והנחקרים. במסגרת ביצוע החקירות, המשטרה מפעילה מגוון

שיטתו המקיפה זמנים סכנותיים וזו שניים ויחידים, המאפשרים להגיע לזקוק האמת ומיצוי היקף, זאת בהתאם להוראות החוק".

Taboola Feed

עוד כתבות פלוס עבורך

וושנינגטון מחכה לממשלת בנט-לפיד / נדב איל
ynet+

"כולם קראו לו 'ילד פלא', כל דבר שנגע בו הפך לזהב": מי אתה, סרן איקס?
ynet+

דרמה בביטוחים: מנכ"ל סוכנות לביטוח חושף את השיטה לאיתור ...
לחצו כאן

עומד למכור דירה? בדוק כמה היא תהיה שווה בעתיד תחזית בינה מלאכותית להתפתחות מחירי דירות
Propdo

הישראלים קונים ביוון: דירת יוקרה על קו החוף החל מ-55,000 יורו ב...
Channel22

Sponsored Links

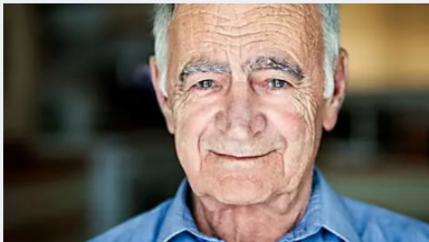
מהפכה בעולם הקוסמטיקה!
ממומן

כלי העבודה היעיל ביותר הגיע לישראל
Bondic

הסוד אותו הסלביס לובשות וכך מתגאות בבטן שטוחה וישבן מורם
Health MAGIC Pants

מס הכנסה החליט לפטור את הפנסיונרים ממס רווחי הון
לירות המבזין | ממומן

הקרפף לא מפסיקה לגרד? הערכה שתשים לזה לטוף
מייע נטפי | ממומן

אי-שלמות מופלאה: תשכחו ממודל היופי הישן, וקבלו את דוגמניות בגדי הים של 2021
לאשה

שיטת TI לשיפור סגנון השחייה מקנה אורח חיים בריא המתאים לכל אחד
TI Swim

מיון תגובות לפי מסוּף להתחלה

לכתבה זו התפרסמו 0 תגובות

שלח

